

Konkurss: Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses

Kärt Saarsen
Pille Soonmann

04. september, Tallinn

Pilootprojekti sisu

- ✓ katsetatakse psüühilise erivajadusega inimeste abistamisel tegevuskomponentide põhist lähenemist;
- ✓ rakendatakse korralduskeemi, kus psüühilise erivajadusega inimeste abi ja teenuste korraldaja rollis on KOV.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sihtrühm

Pilootprojekti kaasatavaks sihtrühmaks on raske, sügava või püsiva kuluga psüühilise erivajadusega inimesed vanuses 16 – 64 aastat, kellel:

- ✓ ei ole diagnoositud põhidiagnoosina dementsust ega alkoholisõltuvust
- ✓ vastab ühele järgmistest tingimustest:
 - a. inimene on erihoolekandeteenusel, kuid tema abivajadus on muutunud (nt vajab vähesema toetusega teenust);
 - b. inimene ei kasuta erihoolekandeteenuseid, kuid on EHK teenuse järjekorras;
 - c. inimene vajab KOV sotsiaaltöötaja või SKA juhtumikorraldaja hinnangul toimetulekuks ja ühiskonnas osalemiseks või tööturule sisenemiseks toetavaid ja integreeritud teenuseid.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Teenusmudeli piloteerimisel on olulisteks osapoolteks:

- ✓ **Kohalik omavalitsus** – vastutab teenusmudeli korralduse eest oma piirkonnas, samuti psüühilise erivajadusega inimeste abivajaduse märkamise, hindamise ja isiku teenussüsteemiga seostamise eest, tegeleb administratiivsete küsimustega;
- ✓ **Baastoetuse osutaja** – pakub abivajajale terviklikku ja läbivat personaalset juhtumikorralduslikku tuge. Baastoetuse osutaja võib olla KOV hallatav asutus või omavalitsuse partneriks olev teenuseosutaja. Baastoetuse osutaja vastutab teenuse planeerimise ja plaani elluviimise tagamise eest;
- ✓ **Lisatoetuse osutajad** – erinevad teenuskomponentide pakkujad, sh tänased erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenuste jm sotsiaalteenuste osutajad, aga ka kogukonnateenuste osutajad.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

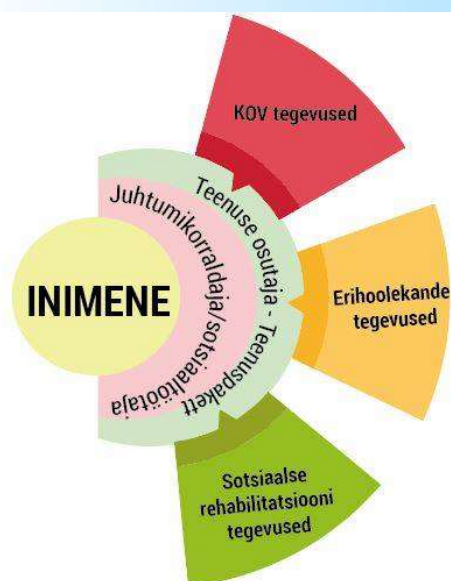
SKA roll

- ✓ piloteerimisel KOVidele vajaliku toe pakkumine, üldise raamistiku loomine;
- ✓ eri KOVides piloteerimisel saadud kogemuste koondamine ja analüüs, info vahendamine, üle-eestiliselt teenusmudeli juurutamise praktika ühtlustamine;
- ✓ teenusmudeli piloteerimise rahastamine;
- ✓ järelevalve, sh ESF nõuetele vastavuse jälgimine;
- ✓ ESF aruandlus.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Isikukeskne, integreeritud ja paindlik teenus

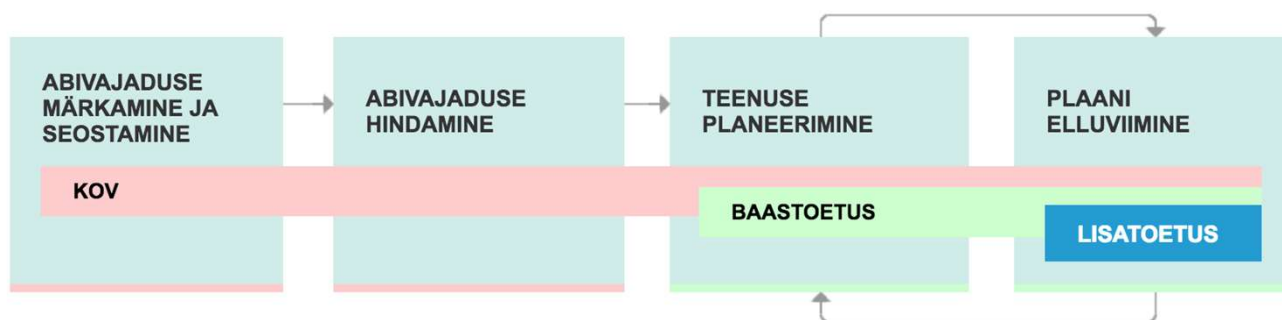

- ✓ mitme valdkonna tegevused, nende korraldus ning eelarve ühes kohas
- ✓ üks abivajaduse hindamine
- ✓ üks kontaktisik, järjepidev personaalne tugi protsessis
- ✓ vajaduspõhine teenuskomponentide integreerimine

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Isikukeskne, integreeritud ja paindlik mudel

Baastoetuse teenuskomponendid

ROHELINE – tänane REHA tegevus
PUNANE – tänane EHK tegevus

- ❖ **Teenuse planeerimine ja plaani elluviimine** – terviklik ja järjepidev toetusvajaduse hindamine, tegevusplaani koostamine ja järjepidev üle vaatamine, teenuskomponentide planeerimine ja tegevusplaani elluviimise toetamine ning koordineerimine, võrgustikutöö koordineerimine (täna sees süsteemis dubleerivad tegevused rehas ja erihoolekandes)
- ❖ **Välise spetsialisti konsultatsioon teenuse planeerimiseks** – lisapädevuse kaasamise võimalus teenuse planeerimisel, nt keerulised kliendi juhtumid, kogemuse puudus sihtrühmaga (täna sees süsteemis rehabilitatsiooni planeerimisel see võimalus).

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Lisatoetuse valdkonnad ja teenuskomponendid

ROHELINE – tänane REHA tegevus
PUNANE – tänane EHK tegevus

❖ **Personaalne toetus:** kõrvalabi, juhendamine, nõustamine erinevates valdkondades, kriisi olukordade lahendamine (valdkondade ülene, kogu sekkumise perioodi jooksul)

❖ Pere toetamine:

- Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia perele;
- Perenõustamine ja koolitus psüühikahäirete osas;
- Kogemusnõustamine perele;
- Intervallhoid

❖ Sotsiaalsed suhted:

- Sotsiaalsete suhete loomise/säilitamise toetamine – (lähedaste, sõprade, laste või vanematega)

❖ Vaimne tervis:

- Taastumine ja haigusega toimetuleku toetamine;
- Vaimse ja motoorse võimekuse arendamine ja säilitamine;
- Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia;
- Kogemusnõustamine;
- Riski- ja probleemse käitumise juhtimine

❖ Füüsiline tervis:

- Füüsilise tervise alane nõustamine ja toetus;
- Füüsilise aktiivsuse toetamine;
- Teraapiad füüsilise tervise toetamiseks
- Liikumine eluruumides
- Liikumine väljaspool eluruume

❖ Hõivatus:

- Töötamise toetamine;
- Töö- või rakendustegevuse toetamine spetsiaalselt kohandatud keskkonnas;
- Õppimise toetamine;
- Rakendus kogukonnas

❖ Vaba aeg ja huvitegevus:

- Vaba aja ja huvitegevuse toetamine

❖ Eluase:

- Toetus elukohta vahetamisel

❖ Igapäevaeluga toimetulek:

- Igapäevaelu toetamine;
- Ettevalmistus iseseisvumiseks

Inimene

- Naine 60 a, sügav intellektipuu, ratastoolis, puuduv töövõime
- Isa 86 a, ema hooldusravil – ei ole võimelised enam tüdarta hooldama

Märkamine ja seostamine

- Varasemalt koostatud rehabilitatsiooni plaan – suunata ÖL
- KOV sotsiaaltöötaja – esmane toetusvajaduse hindamine (abivajadus eluvaldkondades kõrge või äärmuslik)

Baastoetus

- Teenuskomponentide planeerimine ja plaani ellu viimine

Lisatoetus

- Personaalne toetus (igapäevane tugi naabrilt)
- Vaimne tervis (Ravi- ja taastumisplaani järgimine)
- Füüsiline tervis (Tervisekorraldus, Tervisenõustamine, Sportimis-/liikumisevõimalused)
- Hõivatus (Töövõime hindamine, Töötegevused spetsiaalselt kohandatud keskkonnas)
- Vaba aeg ja huvitegevus (Vaba aja sisustamise planeerimine, Huvitegevuse toetamine)
- Transpordi tagamine, Liikumise toetamine
- Igapäeva elu toetamine (Toitlustamise korraldamine, Söömise ja söögitegemise toetamine, Enese eest hoolitsemine, Majapidamistoimingute toetamine, Eestkoste toetamine)

Kuu	Toetavad tunnid kokku (va majutus ja transport)	Maksumus kokku (va majutus ja transport)
mai	5	0
juuni	63	685
juuli	73	755
august	73	740
september	63	655
oktoober	65	675
november	65	670
detsember	71	735
jaanuar	73	750
veebruar	70	720

I piloodi osalejate mõtteid

- ✓ Tavaliselt kohandatakse kliente teenuse jaoks. Keeruliste klientide puhul pole see aga võimalik. Antud projekt andis võimaluse kohandada teenus inimesele. Projektiga sai võimaluse pakkuda teenuskomponente inimestele, kellele varem olemas olnud teenused ei sobinud.
- ✓ See on hea mudel, kui inimesel on olemas rahalised võimalused ning saab panna kokku erinevatest spetsialistidest tiim.
- ✓ Mudel annab pildi, mida tegevusjuhendaja inimesega teeb ja võimalus läbi mõelda, mida pakkuda.
- ✓ Paindlikkus, võimalus mängida, inimese vajadusest tulenevalt tegevusi planeerida, mängumaa oli suurem, inimesest lähtuv. Üks terviklik hindamine ja vastutus KOVil on positiivne. Puudutab ka teenuste arengut.

I piloot: peamised tulemused

- ✓ Abivajajad said tuge kiiremini kui senises süsteemis.
- ✓ KOVil tekkis tervikpilt inimese abivajadusest. Toe pakkumisel lähtusid KOV ja teenuseosutajad inimese abivajadusest.
- ✓ Teenuskomponentide põhine lähenemine osutus asjakohaseks (erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenuste seostamine).
- ✓ Lisaks inimesele oli võimalik toetada ka tema lähedasi.
- ✓ Inimese kohta kogutud sidusvaldkondade informatsioon võimaldas vähem infot inimeselt küsida.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Mida annab teenusmudeli katsetamises osalemine?

- ✓ Keerulises olukorras **abivajajate toetamine**
- ✓ Psüühilise erivajadusega inimeste **lähedaste toetamine**
- ✓ **Paindlikkus** – vajadusel kiire abi, paindlik kombineerimine. Teenuste korraldamine kohalikke olusid arvestades
- ✓ **Rahastus**: teenuste osutamine + korralduskulud
- ✓ **Kaasarääkimise võimalus** psüühilise erivajadusega inimeste teenuste arendustegevustes

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Konkursist

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Konkursi eesmärk

- ✓ soovime leida üle Eesti partnerid kohalike omavalitsuste hulgast, kes katsetaksid oma piirkonnas psüühilise erivajadusega inimeste teenuste uudset korraldusmudelit.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Konkursi dokumentatsioon

- ✓ Käskkiri konkursi väljakuulutamise kohta
- ✓ Lisa 1. Konkursi tingimused ja kord
- ✓ Lisa 2. Vormid konkursil osalemiseks
- ✓ Lisa 3. Koostöölepingu projekt
- ✓ Lisa 4. Pilooprojekti kirjeldus (sh teenusmudeli kirjeldus ja teenuskomponentide loetelu)
- ✓ Lisa 5. Vormid lepingu täitmisel

Konkursi info SKA kodulehel:

<https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/organisatsioon-kontaktid/riigihanked>

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Konkursi üldandmed

- rahaline maht kuni 7,4 milj eurot;
- periood 2019-2021;
- projekti raames osutatakse teenust kuni 700 psüühilise erivajadusega inimesele;
- konkurss on jaotatud neljaks osaks, st teenusekohad on ära jagatud nelja piirkonna vahel:

Ida-Eesti	Ida-Virumaa, Lääne-Virumaa	100
Lääne-Eesti	Hiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Saaremaa, Viljandimaa	150
Lõuna-Eesti	Jõgevamaa, Põlvamaa, Tartumaa, Valgamaa, Võrumaa	170
Põhja-Eesti	Harjumaa, Järvamaa, Raplamaa	280

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Taotlejad

- Konkursil saavad taotlejaks olla üksnes KOVid.
- Osalevate KOVide arv ei ole piiratud (kuni teenuskohti jätkub).
- Esitada võib ka ühistaotlusi.
- Osaleda võib selles konkursi osas, mis on taotleja asukohajärgne piirkond.
- Ühistaotluste esitamine piirkondade üleselt ei ole lubatud.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Konkursist

- Konkursi tähtaeg: **13.september, kell 11.**
- Konkursil osalemiseks tuleb esitada digitaalselt allkirjastatud kirjalik taotlus.
- Taotlus esitada info@sotsiaalkindlustusamet.ee märksõnaga „erihoolekande teenusmudeli piloteerimise konkurss“.
- Taotlejate pingerida selgitatakse välja taotlustes esitatud sisulise kirjelduse alusel.
Taotleja ei esita oma taotluses juhtumikorralduse ega teenuskomponentide maksumust.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Konkursist osavõtt

Konkursil osalemiseks tuleb esitada taotlus koos lisadega (projektijuhi CV ja ära kiri haridust tõendavast dokumendist), vajadusel ühistaotlejate volikiri.

Taotlus:

- soovitud teenuskohtade arv (min 5);
- andmed KOVis piloteerimist koordineeriva projektijuhi (juhtumikorraldaja) kohta ja andmed baastoetust osutava asutuse/organisatsiooni kohta;
- KOVis piloteerimise elluviimise sisuline kirjeldus.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Teenusmudeli piloteerimise korraldus

- Teenusmudeli piloteerimine toimub kahes etapis:
 - I etapp – ettevalmistav etapp, 4 kuud
 - II etapp – põhietapp, kuni projekti lõpuni.
- Vahehindamised.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Eeldatav maksumus

- Projekti eelarvest kaetakse KOVis piloteerimisega seotud tegevuste kulud, sh
 - juhtumikorralduse maksumus proportsionaalselt taotleja teenuskohtade arvule;
 - teenuskomponentide maksumus.
- SKA-l ei ole kohustust tellida teenust lepingutes fikseeritud maksimaalses rahalises mahus.
- Taotluses ei esitata juhtumikorralduse maksumust ega teenuskomponentide maksumust, vaid **esitada tuleb soovitud teenuskohtade arv.**

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Juhtumikorralduse maksumus

- Juhtumikorralduse tasu makstakse KOVile proportsionaalselt, lähtudes KOV teenusesaajate arvust.
- Juhtumikorralduse tasu ülemmäär 50 teenusesaaja kohta on 2045 eurot kuus, millest kuni 10% võib kasutada alapunktides b)-e) loetletud kulude katmiseks.
 - a) töötajate töötasu ja tööjõumaksud (juhtumikorraldaja palgafond)
 - b) büroo- ja sidekulud;
 - c) ruumide rendi- ja kommunaalkulud;
 - d) pilootprojekti tegevustega seotud transpordikulud;
 - e) projekti koolitustel jm üritustel osalemiseks vajalikud majutuskulud.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Teenuskomponentide maksumus

- SKA tasub KOVile projekti kaasatud abivajajatele realselt osutatud teenuskomponentide maksumuse KOV poolt SKAle **esitatud arвете alusel**.
- Summaarselt **ei tasuta KOVile** pilootprojekti vältel teenuskomponentide maksumuse eest **rohkem kui maksimaalmääran**i:

KOV maksimaalmäär = teenuskohtade arv x teenuskomponentide maksumus ühe inimese kohta

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Sotsiaalfondist rahastatav tegevus

- ESF prioriteetne suund „Tööturule juurdepääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine“
- TAT „Töövõimereformi sihtrühma töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine“
- tegevus „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi piloteerimine“
- tegevuse periood: 01.01.2017 - 31.12.2021
- tegevuse elluviija: Sotsiaalkindlustusamet

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Kärt Saarsen

Kart.Saarsen@sotsiaalkindlustusamet.ee, tel 5334 0328

Pille Soonmann

Pille.Soonmann@sotsiaalkindlustusamet.ee, tel 5385 4488

Konkursi info SKA kodulehel:

<https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/organisatsioon-kontaktid/riigihanked>

Info pilootprojekti kohta SKA kodulehel:

<https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/organisatsioon-kontaktid/projektid#Isikukeskse%20erihoolekande%20teenusmudeli%20pilotprojekt%20kohaliku%20omavalitsuse%20korralduse%20baasil>

SOTSAALKINDLUSTUSAMET

Tänan!

SOTSAALKINDLUSTUSAMET